

金剛般若波羅蜜經

Fojiao jingdian zhuyin ban xilie
佛教經典注音版系列

南無本師釋迦牟尼佛

xiāngzàn

香赞

lú xiāngzhàruò fǎ jiè méngxūn zhū fó

炉香乍爇，法界蒙薰，诸佛

hǎihuì xī yáowén suí chù jié xiángyún chéng

海会悉遥闻，随处结祥云，诚

yì fāngyīn zhū fó xiànquánshēn

意方殷，诸佛现全身。

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà

南无香云盖菩萨摩诃萨（三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

ōng xiū lī xiū lī mó hē xiū lī xiū

唵 修唎修唎 摩诃修唎 修

xiū lī sà pó hē

修唎 萨婆诃

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

ōng suō wǎ pó wǎ shú dù suō wǎ dá

唵 娑嚩婆嚩秫度 娑嚩达

mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn

摩 娑嚩婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

ná mó sānmǎnduō mǔ tuónán ōng dù

南无三满哆 母驮喃 唵 度

lū dù lū dì wěi suō pó hē

噜度噜 地尾 娑婆诃

pǔ gōngyǎngzhēnyán

普供养真言

ōng yé yé náng sān pó wǎ wá rì là hōng

唵 讖讖 曩 三婆嚩 鞞 日啰斛

fèngqǐng bā jīngāng

奉请八金刚

fèngqǐng qīngchú zāi jīngāng

奉请青除灾金刚

fèngqǐng pì dú jīngāng

奉请辟毒金刚

fèngqǐng huángsuí qiú jīngāng

奉请黄随求金刚

fèngqǐng bái jìngshuǐ jīngāng

奉请白净水金刚

fèngqǐng chì shēnghuǒ jīngāng

奉请赤声火金刚

fèngqǐng dìngchí zāi jīngāng

奉请定持灾金刚

fèngqǐng zǐ xián jīngāng

奉请紫贤金刚

fèngqǐng dà shén jīngāng

奉请大神金刚

fèngqǐng sì pú sà

奉请四菩萨

fèngqǐngjīngāngjuàn pú sà

奉请金刚眷菩萨

fèngqǐngjīngāngsuǒ pú sà

奉请金刚索菩萨

fèngqǐngjīngāng ài pú sà

奉请金刚爱菩萨

fèngqǐngjīngāng yǔ pú sà

奉请金刚语菩萨

fā yuànwén

发愿文

qǐ shǒusān jiè zūn guī yī shí fāng fó
稽首三界尊 归依十方佛

wǒ jīn fā hóngyuàn chí cǐ jīngāngjīng
我今发宏愿 持此金刚经

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三涂苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心

jìn cǐ yí bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

yún hé fàn

云何梵

yún hé dé chángshòu jīngāng bú huàishēn
云何得长寿 金刚不坏身

fù yǐ hé yīnyuán dé dà jiān gù lì
复以何因缘 得大坚固力

yún hé yú cǐ jīng jiū jìng dào bǐ àn
云何于此经 究竟到彼岸

yuàn fó kāiwēimì guǎng wéi zhòng shēng shuō
愿佛开微密 广为众生说

ná mó běnshī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (三称)

kāijīng jì
开经偈

wú shàngshèngshēnwēimiào fǎ
无上甚深微妙法

bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
百千万劫难遭遇

wǒ jīnjiàn wén dé shòuchí
我今见闻得受持

yuàn jiě rú lái zhēnshí yì
愿解如来真实义

jīngāng bō rě bō luómì jīng
金 刚 般 若 波 罗 蜜 经

yáoqín sānzàng fǎ shī jiū mó luóshí yì

姚 秦 三 藏 法 师 鸠 摩 罗 什 译

rú shì wǒ wén yī shí fó zài shèwèi

如 是 我 闻 。 一 时 ， 佛 在 舍 卫

guó qí shù jī gū dú yuán yǔ dà bì qiūzhòng

国 祇 树 给 孤 独 园 ， 与 大 比 丘 众

qiān èr bǎi wǔ shí rén jù ěr shí shì zūn shí

千 二 百 五 十 人 俱 。 尔 时 世 尊 食

shí zhuó yī chí bō rù shèwèi dà chéng qǐ

时 ， 着 衣 持 钵 ， 入 舍 卫 大 城 乞

shí yú qí chéngzhōng cì dì qǐ yǐ huánzhì

食 。 于 其 城 中 次 第 乞 已 ， 还 至

běncù fànshí qì shōu yī bō xǐ zú yǐ
本处。饭食讫，收衣钵，洗足已，
fū zuò ér zuò
敷座而坐。

shí zhǎng lǎo xū pú tí zài dà zhòng
时 长 老 须 菩 提 在 大 众
zhōng jí cóngzuò qǐ piāntǎn yòujiān yòu
中，即从座起，偏袒右肩，右
xī zhuó dì hé zhǎngōngjìng ér bó fó yán
膝着地，合掌恭敬而白佛言：
xī yǒu shì zūn rú lái shàn hù niàn zhū pú sà
希有，世尊！如来善护念诸菩萨，
shàn fù zhǔzhū pú sà shì zūn shànán zǐ
善付嘱诸菩萨。世尊，善男子、
shàn nǚ rén fā ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí
善女人发阿耨多罗三藐三菩提
xīn yīng yún hé zhù yún hé xiáng fú qí
心，应云何住？云何降伏其

xīn

心？

fó yán shàn zāi shàn zāi xū pú tí
佛言：善哉！善哉！须菩提，
rú rǔ suǒ shuō rú lái shàn hù niàn zhū pú sà
如汝所说，如来善护念诸菩萨，
shàn fù zhǔ zhū pú sà rǔ jīn dì tīng dāng wèi
善付嘱诸菩萨。汝今谛听，当为
rǔ shuō shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā ā nòu
汝说。善男子、善女人，发阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yīng rú shì zhù
多罗三藐三菩提心，应如是住，
rú shì xiáng fú qí xīn wěi rán shì zūn yuàn
如是降伏其心。唯然，世尊。愿
yào yù wén
乐欲闻。

fó gào xū pú tí zhū pú sà mó hē sà
佛告须菩提，诸菩萨摩诃萨

yīng rú shì xiáng fú qí xīn suǒ yǒu yí qiè zhòng
应如是降伏其心：所有一切众
shēng zhī lèi ruò luǎn shēng ruò tāi shēng ruò
生之类，若卵生、若胎生、若
shī shēng ruò huà shēng ruò yǒu sè ruò wú
湿生、若化生，若有色、若无
sè ruò yǒu xiǎng ruò wú xiǎng ruò fēi yǒu
色，若有想、若无想，若非有
xiǎng fēi wú xiǎng wǒ jiē lìng rù wú yú niè
想、非无想，我皆令入无余涅
pán ér miè dù zhī rú shì miè dù wú liàng wú
槃而灭度之。如是灭度无量、无
shù wú biān zhòng shēng shí wú zhòng shēng dé
数、无边众生，实无众生得
miè dù zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà
灭度者，何以故？须菩提，若菩萨
yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng
有我相、人相、众生相、

shòuzhěxiàng jí fēi pú sà

寿者相，即非菩萨。

fù cì xū pú tí pú sà yú fǎ yīng

复次，须菩提，菩萨于法，应

wú suǒzhù xíng yú bù shī suǒwèi bú zhù sè

无所住，行于布施。所谓不住色

bù shī bú zhùshēng xiāng wèi chù fǎ

布施，不住声、香、味、触、法

bù shī xū pú tí pú sà yīng rú shì bù shī

布施。须菩提，菩萨应如是布施，

bú zhù yú xiàng hé yǐ gù ruò pú sà bú

不住于相。何以故？若菩萨不

zhùxiàng bù shī qí fú dé bù kě sī liáng

住相布施，其福德不可思量。

xū pú tí yú yì yún hé dōngfāng xū kōng

须菩提，于意云何？东方虚空

kě sī liángfǒu fú yě shì zūn xū pú

可思量不？不也，世尊。须菩

tí nán xī běifāng sì wéishàng xià xū kōng
提，南西北方、四维上下虚空，
kě sī liángfǒu fú yě shì zūn xū pú
可思量不？不也，世尊。须菩
tí pú sà wúzhùxiàng bù shī fú dé yì fù
提，菩萨无住相布施，福德亦复
rú shì bù kě sī liáng xū pú tí pú sà dàn
如是不可思量。须菩提，菩萨但
yīng rú suǒjiàozhù
应如所教住。

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ shēn
须菩提，于意云何？可以身
xiàngjiàn rú lái fǒu fú yě shì zūn bù kě
相见如来不？不也，世尊。不可
yǐ shēnxiàng dé jiàn rú lái hé yǐ gù rú
以身相得见如来。何以故？如
lái suǒshuōshēnxiàng jí fēishēnxiàng fó gào
来所说身相，即非身相。佛告

xū pú tí fán suǒ yǒu xiàng jiē shì xū wàng
须菩提：凡所有相，皆是虚妄。

ruò jiàn zhū xiàng fēi xiàng jí xiàn rú lái
若见诸相非相，即见如来。

xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒu
须菩提白佛言：世尊，颇有
zhòng shēng dé wén rú shì yán shuō zhāng jù
众生，得闻如是言说章句，

shēng shí xìn fǒu fó gào xū pú tí mò zuò shì
生实信不？佛告须菩提：莫作是

shuō rú lái miè hòu hòu wǔ bǎi suì yǒu chí
说。如来灭后，后五百岁，有持
jiè xiū fú zhě yú cǐ zhāng jù néng shēng xìn
戒修福者，于此章句，能生信

xīn yǐ cǐ wéi shí dāng zhī shì rén bù yú
心，以此为实，当知是人，不于

yì fó èr fó sān sì wǔ fó ér zhòng shàn gēn
一佛二佛三四五佛而种善根，

yǐ yú wúliàngqiānwàn fó suǒzhòngzhūshàngēn
已于无量千万佛所种诸善根。

wénshì zhāng jù nǎi zhì yí niànshēngjìngxìn
闻是章句，乃至一念生净信

zhě xū pú tí rú lái xī zhī xī jiàn shì zhū
者，须菩提，如来悉知悉见，是诸

zhòngshēng dé rú shì wúliàng fú dé hé yǐ
众生，得如是无量福德。何以

gù
故？

shì zhūzhòngshēng wú fù wǒ xiàng rén
是诸众生，无复我相、人

xiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng wú
相、众生相、寿者相；无

fǎ xiàng yì wú fēi fǎ xiàng hé yǐ gù
法相，亦无非法相。何以故？

shì zhūzhòngshēng ruò xīn qǔ xiàng jí wéi
是诸众生，若心取相，即为

zhuó wǒ rén zhòngshēng shòuzhě ruò qǔ
着我、人、众生、寿者；若取
fǎ xiàng jí zhuó wǒ rén zhòngshēng
法相，即着我、人、众生、
shòuzhě hé yǐ gù
寿者。何以故？

ruò qǔ fēi fǎ xiàng jí zhuó wǒ rén
若取非法相，即着我、人、
zhòngshēng shòuzhě shì gù bù yīng qǔ fǎ
众生、寿者。是故不应取法，
bù yīng qǔ fēi fǎ yǐ shì yì gù rú lái cháng
不应取非法。以是义故，如来常
shuō rǔ děng bì qiū zhī wǒ shuō fǎ rú fá
说，汝等比丘，知我说法，如筏
yù zhě fǎ shàng yīng shě hé kuàng fēi fǎ
喻者，法尚应舍，何况非法？

xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé
须菩提，于意云何？如来得

ā nòuduō luó sānmiǎo sān pú tí yé rú lái
阿耨多罗三藐三菩提耶？如来

yǒusuǒshuō fǎ yé xū pú tí yán rú wǒ jiě
有所说法耶？须菩提言：如我解

fó suǒshuō yì wú yǒuding fǎ míng ā nòuduō
佛所说义，无有定法名阿耨多

luó sānmiǎo sān pú tí yì wú yǒuding fǎ rú
罗三藐三菩提，亦无有定法如

lái kě shuō hé yǐ gù
来可说。何以故？

rú lái suǒshuō fǎ jiē bù kě qǔ bù
如来所说法，皆不可取、不

kě shuō fēi fǎ fēi fēi fǎ suǒ yǐ zhě hé
可说，非法、非非法。所以者何？

yí qièxiánshèng jiē yǐ wúwéi fǎ ér yǒuchā
一切贤圣，皆以无为法而有差

bié

别。

xū pú tí yú yì yún hé ruò rén mǎn
须菩提，于意云何？若人满

sānqiān dà qiānshì jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī
三千大千世界七宝，以用布施，

shì rén suǒ dé fú dé nìngwéiduōfǒu xū pú
是人所得福德，宁为多不？须菩

tí yán shènduō shì zūn hé yǐ gù shì
提言：甚多，世尊。何以故？是

fú dé jí fēi fú dé xìng shì gù rú lái shuō
福德，即非福德性，是故如来说

fú dé duō
福德多。

ruò fù yǒu rén yú cǐ jīngzhōng shòuchí
若复有人，于此经中，受持

nǎizhì sì jù jì děng wèi tā rénshuō qí fú
乃至四句偈等，为他人说，其福

shèng bǐ hé yǐ gù xū pú tí yí qièzhū
胜彼。何以故？须菩提，一切诸
fó jí zhū fó ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí
佛，及诸佛阿耨多罗三藐三菩提
fǎ jiē cóng cǐ jīngchū xū pú tí suǒwèi
法，皆从此经出。须菩提，所谓
fó fǎ zhě jí fēi fó fǎ
佛法者，即非佛法。

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán
须菩提，于意云何？须陀洹
néng zuò shì niàn wǒ dé xū tuó huán guǒ fǒu
能作是念，我得须陀洹果不？
xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù
须菩提言：不也，世尊。何以故？
xū tuó huán míng wéi rù liú ér wú suǒ rù bú
须陀洹名为入流，而无所入。不
rù sè shēng xiāng wèi chù fǎ shì
入色、声、香、味、触、法，是

míng xū tuó huán

名 须陀洹。

xū pú tí yú yì yún hé sī tuóhán
须菩提，于意云何？斯陀含

néngzuòshì niàn wǒ dé sī tuóhánguǒfǒu xū
能作是念。我得斯陀含果不？须

pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù sī
菩提言：不也，世尊。何以故？斯

tuóhánmíng yì wǎng lái ér shí wú wǎng lái
陀含名一往来，而实无往来，

shì míng sī tuóhán

是名斯陀含。

xū pú tí yú yì yún hé ā nuóhán
须菩提，于意云何？阿那含

néngzuòshì niàn wǒ dé ā nuóhánguǒfǒu xū
能作是念，我得阿那含果不？须

pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù ā
菩提言：不也，世尊。何以故？阿

nuóhánmíngwéi bù lái ér shí wú bù lái shì
那含名为不来，而实无不来，是
gù míng ā nuóhán
故名阿那含。

xū pú tí yú yì yún hé ā luóhàn
须菩提，于意云何？阿罗汉
néngzuòshì niàn wǒ dé ā luóhàndào fǒu xū
能作是念，我得阿罗汉道不？须
pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shí
菩提言：不也，世尊。何以故？实
wú yǒu fǎ míng ā luóhàn shì zūn ruò ā luó
无有法名阿罗汉。世尊，若阿罗
hànzuòshì niàn wǒ dé ā luóhàndào jí wéi
汉作是念，我得阿罗汉道，即为
zhuó wǒ rén zhòngshēng shòuzhě
着我、人、众生、寿者。

shì zūn fó shuō wǒ dé wú zhèng sān mèi
世尊，佛说我得无诤三昧，

rén zhōng zuì wéi dì yī shì dì yī lí yù ā
人 中 最 为 第 一 ， 是 第 一 离 欲 阿
luó hàn shì zūn wǒ bú zuò shì niàn wǒ shì
罗 汉 。 世 尊 ， 我 不 作 是 念 ， 我 是
lí yù ā luó hàn shì zūn wǒ ruò zuò shì niàn
离 欲 阿 罗 汉 。 世 尊 ， 我 若 作 是 念 ，
wǒ dé ā luó hàn dào shì zūn zé bù shuō xū pú
我 得 阿 罗 汉 道 ， 世 尊 则 不 说 须 菩
tí shì yào ā lán nuó héng zhě yǐ xū pú tí shí
提 是 乐 阿 兰 那 行 者 。 以 须 菩 提 实
wú suǒ xíng ér míng xū pú tí shì yào ā lán
无 所 行 ， 而 名 须 菩 提 是 乐 阿 兰
nuó héng
那 行 。

fó gào xū pú tí yú yì yún hé rú
佛 告 须 菩 提 ： 于 意 云 何 ？ 如
lái xī zài rán dēng fó suǒ yú fǎ yǒu suǒ dé
来 昔 在 然 灯 佛 所 ， 于 法 有 所 得

fǒu fú yě shì zūn rú lái zài rán dēng fó
不？不也，世尊。如来在然灯佛
suǒ yú fǎ shí wú suǒ dé xū pú tí yú yì
所，于法实无所得。须菩提，于意
yún hé pú sà zhuāng yán fó tǔ fǒu fú
云何？菩萨庄严佛土不？不
yě shì zūn hé yǐ gù
也，世尊。何以故？

zhuāng yán fó tǔ zhě jí fēi zhuāng yán
庄严佛土者，即非庄严，
shì míng zhuāng yán shì gù xū pú tí zhū
是名庄严。是故，须菩提，诸
pú sà mó hē sà yīng rú shì shēng qīng jìng
菩萨摩诃萨，应如是生清净
xīn bù yīng zhù sè shēng xīn bù yīng zhù
心。不应住色生心，不应住
shēng xiāng wèi chù fǎ shēng xīn yīng
声、香、味、触、法生心，应

wú suǒ zhù ér shēng qí xīn

无所住而生其心。

xū pú tí pì rú yǒu rén shēn rú xū

须菩提，譬如有人，身如须

mí shān wáng yú yì yún hé shì shēn wéi dà

弥山王，于意云何？是身为大

fǒu xū pú tí yán shèn dà shì zūn hé

不？须菩提言：甚大，世尊。何

yǐ gù fó shuō fēi shēn shì míng dà shēn

以故？佛说非身，是名大身。

xū pú tí rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā

须菩提，如恒河中所有沙

shù rú shì shā děng héng hé yú yì yún hé

数，如是沙等恒河，于意云何？

shì zhū héng hé shā nìng wéi duō bù xū pú

是诸恒河沙，宁为多不？须菩

tí yán shèn duō shì zūn dàn zhū héng hé shàng

提言：甚多，世尊。但诸恒河尚

duō wú shù hé kuàng qí shā xū pú tí wǒ
多无数，何况其沙？须菩提，我
jīn shí yángào rǔ ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ
今实言告汝：若有善男子、善女
rén yǐ qī bǎo mǎn ěr suǒ héng hé shā shù sān
人，以七宝满尔所恒河沙数三
qiān dà qiān shì jiè yǐ yòng bù shī dé fú duō
千大千世界，以用布施，得福多
fǒu xū pú tí yán shènduō shì zūn fó
不？须菩提言：甚多，世尊。佛
gào xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén
告须菩提：若善男子、善女人，
yú cǐ jīng zhōng nǎi zhì shòu chí sì jù jì
于此经中，乃至受持四句偈
děng wèi tā rén shuō ér cǐ fú dé shèng
等，为他人说，而此福德，胜
qián fú dé
前福德。

fù cì xū pú tí suí shuō shì jīng

复次，须菩提，随说是经，

nǎi zhì sì jù jì děng dāng zhī cǐ chù yí qiè

乃至四句偈等，当知此处，一切

shì jiān tiān rén ā xiū luó jiē yīng gòng yǎng

世间天、人、阿修罗，皆应供养，

rú fó tǎ miào hé kuàng yǒu rén jìn néng shòu

如佛塔庙。何况有人，尽能受

chí dú sòng

持读诵？

xū pú tí dāng zhī shì rén chéng jiù zuì

须菩提，当知是人，成就最

shàng dì yī xī yǒu zhī fǎ ruò shì jīng diǎn suǒ

上第一希有之法。若是经典所

zài zhī chù jí wéi yǒu fó ruò zūn zhòng dì

在之处，即为有佛，若尊重弟

zǐ

子。

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn

尔时，须菩提白佛言：世尊，

dāng hé míng cǐ jīng wǒ děng yún hé fèng

当何名此经？我等云何奉

chí fó gào xū pú tí shì jīng míng wéi jīn

持？佛告须菩提：是经名为金

gāng bō rě bō luó mì yǐ shì míng zì rǔ

刚般若波罗蜜，以是名字，汝

dāng fèng chí suǒ yǐ zhě hé

当奉持。所以者何？

xū pú tí fó shuō bō rě bō luó mì

须菩提，佛说般若波罗蜜，

jí fēi bō rě bō luó mì shì míng bō rě bō luó

即非般若波罗蜜，是名般若波罗

mì

蜜。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu

须菩提，于意云何？如来有

suǒ shuō fǎ fǒu xū pú tí bó fó yán shì
所说法不？须菩提白佛言：世
zūn rú lái wú suǒ shuō xū pú tí yú yì
尊，如来无所说。须菩提，于意
yún hé sān qiān dà qiān shì jiè suǒ yǒu wēi
云何？三千大千世界所有微
chén shì wéi duō fǒu xū pú tí yán shènduō
尘，是为多不？须菩提言：甚多，
shì zūn
世尊。

xū pú tí zhū wēi chén rú lái shuō fēi
须菩提，诸微尘，如来说非
wēi chén shì míng wēi chén rú lái shuō shì jiè
微尘，是名微尘。如来说世界，
fēi shì jiè shì míng shì jiè xū pú tí yú
非世界，是名世界。须菩提，于
yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàng jiàn rú lái
意云何？可以三十二相见如来

fǒu fú yě shì zūn bù kě yǐ sānshí èr
不？不也，世尊。不可以三十二

xiàng dé jiàn rú lái hé yǐ gù
相得见如来。何以故？

rú lái shuō sānshí èr xiàng jí shì fēi
如来说三十二相，即是非

xiàng shì míng sānshí èr xiàng xū pú tí
相，是名三十二相。须菩提，

ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén yǐ héng hé shā
若有善男子、善女人，以恒河沙

děngshēnmìng bù shī ruò fù yǒu rén yú cǐ
等身命布施，若复有人，于此

jīngzhōng nǎi zhì shòuchí sì jù jì děng wèi tā
经中乃至受持四句偈等，为他

rénshuō qí fú shènduō
人说，其福甚多。

ěr shí xū pú tí wénshuōshìjīng shēn
尔时，须菩提闻说是经，深

xiè yì qù tì lèi bēi qì ér bó fó yán xī
解义趣，涕泪悲泣，而白佛言：希
yǒu shì zūn fó shuō rú shì shēnshēnjīngdiǎn
有，世尊！佛说如是甚深经典，
wǒ cóng xī lái suǒ dé huì yǎn wèi céng dé wén
我从昔来所得慧眼，未曾得闻
rú shì zhī jīng shì zūn ruò fù yǒu rén dé wén
如是之经。世尊，若复有人得闻
shì jīng xìn xīn qīng jìng jí shēng shí xiàng
是经，信心清净，即生实相。

dāng zhī shì rén chéng jiù dì yī xī yǒu
当知是人，成就第一希有
gōng dé shì zūn shì shí xiàng zhě jí shì fēi
功德。世尊，是实相者，即是非
xiàng shì gù rú lái shuō míng shí xiàng shì
相，是故如来说名实相。世
zūn wǒ jīn dé wén rú shì jīng diǎn xìn xiè shòu
尊，我今得闻如是经典，信解受

chí bù zú wéinán ruòdāng lái shì hòu wǔ
持，不足为难。若当来世，后五
bǎi suì qí yǒuzhòngshēng dé wénshì jīng
百岁，其有众生，得闻是经，
xìnxièshòuchí shì rén jí wéi dì yī xī yǒu
信解受持，是人即为第一希有。
hé yǐ gù cǐ rén wú wǒ xiàng wú rén
何以故？此人无我相、无人
xiàng wúzhòngshēngxiàng wúshòuzhěxiàng
相、无众生相、无寿者相。
suǒ yǐ zhě hé wǒ xiàng jí shì fēi xiàng
所以者何？我相，即是非相；
rénxiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng
人相、众生相、寿者相，
jí shì fēi xiàng hé yǐ gù lí yī qièzhū
即是非相。何以故？离一切诸
xiàng jí míngzhū fó
相，即名诸佛。

fó gào xū pú tí rú shì rú shì ruò
佛告须菩提：如是！如是！若

fù yǒu rén dé wén shì jīng bù jīng bú bù bú
复有人，得闻是经，不惊不怖不

wèi dāng zhī shì rén shèn wéi xī yǒu hé yǐ
畏，当知是人甚为希有。何以

gù xū pú tí rú lái shuō dì yī bō luó
故？须菩提，如来说第一波罗

mì jí fēi dì yī bō luó mì shì míng dì yī
蜜，即非第一波罗蜜，是名第一

bō luó mì

波罗蜜。

xū pú tí rěn rǔ bō luó mì rú lái
须菩提，忍辱波罗蜜，如来

shuō fēi rěn rǔ bō luó mì shì míng rěn rǔ bō
说非忍辱波罗蜜，是名忍辱波

luó mì hé yǐ gù xū pú tí rú wǒ xī wéi
罗蜜。何以故？须菩提，如我昔为

gē lì wáng gē jié shēn tǐ wǒ yú ěr shí wú
歌利王割截身体，我于尔时，无
wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòng shēng xiàng
我相、无人相、无众生相、
wú shòu zhě xiàng hé yǐ gù
无寿者相。何以故？

wǒ yú wǎng xī jié jié zhī jiě shí ruò yǒu
我于往昔节节支解时，若有
wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu
我相、人相、众生相、寿
zhě xiàng yīng shēng chēn hèn xū pú tí yòu
者相，应生嗔恨。须菩提，又
niàn guò qù yú wǔ bǎi shì zuò rěn rǔ xiān rén yú
念过去于五百世作忍辱仙人，于
ěr suǒ shì wú wǒ xiàng wú rén xiàng wú
尔所世，无我相、无人相、无
zhòng shēng xiàng wú shòu zhě xiàng shì gù
众生相、无寿者相。是故，

xū pú tí pú sà yīng lí yí qièxiàng fā ā
须菩提，菩萨应离一切相，发阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn bù yīngzhù
耨多罗三藐三菩提心，不应住
sè shēngxīn bù yīngzhùshēng xiāng wèi
色生心，不应住声、香、味、
chù fǎ shēngxīn yīngshēng wú suǒzhùxīn
触、法生心，应生无所住心。
ruòxīnyǒuzhù jí wéi fēi zhù shì gù fó shuō
若心有住，即为非住。是故，佛说
pú sà xīn bù yīngzhù sè bù shī
菩萨心不应住色布施。

xū pú tí pú sà wèi lì yì yí qiè
须菩提，菩萨为利益一切
zhòngshēng gù yīng rú shì bù shī rú lái shuō
众生故，应如是布施。如来说
yí qièzhūxiàng jí shì fēi xiàng yòushuō yí qiè
一切诸相即是非相，又说一切

zhòngshēng jí fēi zhòngshēng xū pú tí rú
众 生 即 非 众 生 。 须 菩 提 ， 如
lái shì zhēn yǔ zhě shí yǔ zhě rú yǔ zhě
来 是 真 语 者 、 实 语 者 、 如 语 者 、
bù kuáng yǔ zhě bú yì yǔ zhě
不 诳 语 者 、 不 异 语 者 。

xū pú tí rú lái suǒ dé fǎ cǐ fǎ wú
须 菩 提 ， 如 来 所 得 法 ， 此 法 无
shí wú xū xū pú tí ruò pú sà xīn zhù yú fǎ
实 无 虚 。 须 菩 提 ， 若 菩 萨 心 住 于 法
ér xíng bù shī rú rén rù àn jí wú suǒ jiàn
而 行 布 施 ， 如 人 入 暗 ， 即 无 所 见 。

ruò pú sà xīn bú zhù fǎ ér xíng bù shī rú rén
若 菩 萨 心 不 住 法 而 行 布 施 ， 如 人
yǒu mù rì guāng míng zhào jiàn zhǒng zhǒng
有 目 ， 日 光 明 照 ， 见 种 种
sè
色 。

xū pú tí dāng lái zhī shì ruò yǒu shàn
须菩提，当来之世，若有善
nán zǐ shàn nǚ rén néng yú cǐ jīng shòu chí dú
男子、善女人，能于此经受持读
sòng jí wéi rú lái yǐ fó zhì huì xī zhī shì
诵，即为如来以佛智慧，悉知是
rén xī jiàn shì rén jiē dé chéng jiù wú liàng wú
人，悉见是人，皆得成就无量无
biāngōng dé
边功德。

xū pú tí ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ
须菩提，若有善男子、善女
rén chū rì fèn yǐ héng hé shā děng shēn bù shī
人，初日分以恒河沙等身布施，
zhōng rì fèn fù yǐ héng hé shā děng shēn bù shī
中日分复以恒河沙等身布施，
hòu rì fèn yì yǐ héng hé shā děng shēn bù shī
后日分亦以恒河沙等身布施，

rú shì wú liàng bǎi qiān wàn yì jié yǐ shēn bù
如是无量百千万亿劫，以身布
shī
施。

ruò fù yǒu rén wén cǐ jīng diǎn xìn xīn
若复有人，闻此经典，信心
bú nì qí fú shèng bǐ hé kuàng shū xiě
不逆，其福胜彼。何况书写、
shòu chí dú sòng wèi rén jiě shuō xū pú tí
受持读诵、为人解说。须菩提，
yǐ yào yán zhī shì jīng yǒu bù kě sī yì bù
以要言之，是经有不可思议、不
kě chēng liáng wú biān gōng dé rú lái wèi fā
可称量、无边功德。如来为发
dà shèng zhě shuō wèi fā zuì shàng shèng zhě
大乘者说，为发最上乘者
shuō
说。

ruòyǒurén néngshòuchí dú sòng guǎngwèi

若有人能受持读诵，广为

rénshuō rú lái xī zhī shì rén xī jiàn shì rén

人说。如来悉知是人，悉见是人，

jiē dé chéng jiù bù kě liáng bù kě chēng wú

皆得成就不可量、不可称、无

yǒubiān bù kě sī yì gōng dé rú shì rén

有边、不可思议功德。如是人

děng jí wéi hè dàn rú lái ā nòuduō luó sān

等，即为荷担如来阿耨多罗三

miǎosān pú tí hé yǐ gù

藐三菩提。何以故？

xū pú tí ruò yào xiǎo fǎ zhě zhuó wǒ

须菩提，若乐小法者，着我

jiàn rén jiàn zhòngshēng jiàn shòuzhě jiàn

见、人见、众生见、寿者见，

jí yú cǐ jīng bù néng tīng shòu dú sòng wèi rén

即于此经不能听受读诵，为人

jiě shuō xū pú tí zài zài chù chù ruò yǒu
解说。须菩提，在在处处，若有
cǐ jīng yí qiè shì jiān tiān rén ā xiū luó
此经，一切世间天、人、阿修罗
suǒ yīng gōng yǎng
所应供养。

dāng zhī cǐ chù jí wéi shì tǎ jiē yīng
当知此处，即为是塔，皆应
gōng jìng zuò lǐ wéi rào yǐ zhū huā xiāng ér sàn
恭敬，作礼围绕，以诸华香而散
qí chù
其处。

fù cì xū pú tí ruò shàn nán zǐ
复次，须菩提，若善男子、
shàn nǚ rén shòu chí dú sòng cǐ jīng ruò wéi rén
善女人，受持读诵此经，若为人
qīng jiàn shì rén xiān shì zuì yè yīng duò è
轻贱，是人先世罪业，应堕恶

dào yǐ jīn shì rén qīng jiàn gù xiān shì zuì yè
道，以今世人轻贱故，先世罪业
jí wéi xiāo miè dāng dé ā nòu duō luó sān miǎo
即为消灭，当得阿耨多罗三藐
sān pú tí
三菩提。

xū pú tí wǒ niàn guò qù wú liàng ā
须菩提，我念过去无量阿
sēng qí jié yú rán dēng fó qián dé zhí bā bǎi
僧祇劫，于然灯佛前，得值八百
sì qiān wàn yì nuó yóu tuō zhū fó xī jiē gōng
四千万亿那由他诸佛，悉皆供
yǎng chéng shì wú kōng guò zhě ruò fù yǒu rén
养承事，无空过者。若复有人，
yú hòu mò shì néng shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ
于后末世，能受持读诵此经，所
dé gōng dé yú wǒ suǒ gòng yǎng zhū fó gōng
得功德，于我所供养诸佛功

dé bǎifēn bù jí yī qiānwàn yì fēn nǎi
德，百分不及一，千万亿分，乃
zhì suànshù pì yù suǒ bù néng jí xū pú tí
至算数譬喻所不能及。须菩提，
ruò shànán zǐ shàn nǚ rén yú hòu mò shì
若善男子、善女人，于后末世，
yǒu shòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé wǒ
有受持读诵此经，所得功德，我
ruò jù shuō zhě huò yǒu rén wén xīn jí kuáng
若具说者，或有人闻，心即狂
luàn hú yí bú xìn
乱，狐疑不信。

xū pú tí dāng zhī shì jīng yì bù kě sī
须菩提，当知是经义不可思
yì guǒ bào yì bù kě sī yì
议，果报亦不可思议。

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn
尔时，须菩提白佛言：世尊，

shànnán zǐ shàn nǚ rén fā ā nòuduō luó sān
善男子、善女人，发阿耨多罗三
miǎosān pú tí xīn yún hé yīngzhù yún hé
藐三菩提心，云何应住？云何
xiáng fú qí xīn fó gào xū pú tí shànnán
降伏其心？佛告须菩提：善男
zǐ shàn nǚ rén fā ā nòuduō luó sānmiǎosān
子、善女人，发阿耨多罗三藐三
pú tí xīnzhě dāngshēng rú shì xīn wǒ yīng
菩提心者，当生如是心，我应
miè dù yí qièzhòngshēng miè dù yí qièzhòng
灭度一切众生，灭度一切众
shēng yǐ ér wú yǒu yí zhòngshēngshí miè dù
生已，而无有一众生实灭度
zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà yǒu wǒ
者。何以故？须菩提，若菩萨有我
xiàng rénxiàng zhòngshēngxiàng shòuzhě
相、人相、众生相、寿者

xiàng jí fēi pú sà suǒ yǐ zhě hé

相，即非菩薩。所以者何？

xū pú tí shí wú yǒu fǎ fā ā nòuduō

須菩提，實無有法，發阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí xīnzhě xū pú tí yú

羅三藐三菩提心者。須菩提，于

yì yún hé rú lái yú rán dēng fó suǒ yǒu fǎ

意云何？如來于然燈佛所，有法

dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǒu fú

得阿耨多羅三藐三菩提不？不

yě shì zūn rú wǒ jiě fó suǒshuō yì fó

也，世尊。如我解佛所說義，佛

yú rán dēng fó suǒ wú yǒu fǎ dé ā nòuduō luó

于然燈佛所，無有法得阿耨多羅

sānmiǎosān pú tí fó yán rú shì rú shì

三藐三菩提。佛言：如是，如是。

xū pú tí shí wú yǒu fǎ rú lái dé ā nòuduō

須菩提，實無有法，如來得阿耨多

luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí ruòyǒu fǎ
罗三藐三菩提。须菩提，若有法
rú lái dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě
如来得阿耨多罗三藐三菩提者，
rán dēng fó jí bù yǔ wǒ shòu jì rǔ yú lái
然灯佛即不与我授记：汝于来
shì dāng dé zuò fó hào shì jiā móu ní yǐ
世，当得作佛，号释迦牟尼。以
shí wú yǒu fǎ dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
实无有法，得阿耨多罗三藐三菩
tí shì gù rán dēng fó yǔ wǒ shòu jì zuò
提，是故，然灯佛与我授记，作
shì yán rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào
是言：汝于来世，当得作佛，号
shì jiā móu ní hé yǐ gù rú lái zhě jí
释迦牟尼。何以故？如来者，即
zhū fǎ rú yì
诸法如义。

ruò yǒu rén yán rú lái dé ā nòu duō luó

若有人言，如来得阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí xū pú tí shí wú yǒu fǎ

三藐三菩提。须菩提，实无有法，

fó dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xū pú

佛得阿耨多罗三藐三菩提。须菩

tí rú lái suǒ dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú

提，如来所得阿耨多罗三藐三菩

tí yú shì zhōng wú shí wú xū shì gù rú

提，于是中无实无虚。是故，如

lái shuō yī qiè fǎ jiē shì fó fǎ

来说一切法皆是佛法。

xū pú tí suǒ yán yī qiè fǎ zhě jí fēi

须菩提，所言一切法者，即非

yī qiè fǎ shì gù míng yī qiè fǎ xū pú tí

一切法，是故名一切法。须菩提，

pì rú rén shēn cháng dà xū pú tí yán shì

譬如人身长大。须菩提言：世

zūn rú lái shuō rén shēn cháng dà jí wéi fēi
尊，如来说人身长大，即为非
dà shēn shì míng dà shēn xū pú tí pú sà
大身，是名大身。须菩提，菩萨
yì rú shì
亦如是。

ruò zuò shì yán wǒ dāng miè dù wú liàng
若作是言，我当灭度无量
zhòngshēng jí bù míng pú sà hé yǐ gù
众生，即不名菩萨。何以故？
xū pú tí shí wú yǒu fǎ míng wéi pú sà shì
须菩提，实无有法名为菩萨。是
gù fó shuō yī qiè fǎ wú wǒ wú rén wú
故，佛说一切法无我、无人、无
zhòngshēng wú shòuzhě xū pú tí ruò pú
众生、无寿者。须菩提，若菩
sà zuò shì yán wǒ dāng zhuāng yán fó tǔ shì
萨作是言，我当庄严佛土，是

bù míng pú sà

不名菩萨。

hé yǐ gù rú lái shuō zhuāng yán fó

何以故？如来说庄严佛

tǔ zhě jí fēi zhuāng yán shì míng zhuāng yán

土者，即非庄严，是名庄严。

xū pú tí ruò pú sà tōng dá wú wǒ fǎ zhě

须菩提，若菩萨通达无我法者，

rú lái shuō míng zhēn shì pú sà

如来说名真是菩萨。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu

须菩提，于意云何？如来有

ròu yǎn fǒu rú shì shì zūn rú lái yǒu ròu

肉眼不？如是，世尊，如来有肉

yǎn xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu tiān

眼。须菩提，于意云何？如来有天

yǎn fǒu rú shì shì zūn rú lái yǒu tiān yǎn

眼不？如是，世尊，如来有天眼。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒuhuì yǎn
须菩提，于意云何？如来有慧眼

fǒu rú shì shì zūn rú lái yǒuhuì yǎn xū
不？如是，世尊，如来有慧眼。须

pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fǎ yǎn
菩提，于意云何？如来有法眼

fǒu rú shì shì zūn rú lái yǒu fǎ yǎn xū
不？如是，世尊，如来有法眼。须

pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fó yǎn
菩提，于意云何？如来有佛眼

fǒu rú shì shì zūn rú lái yǒu fó yǎn
不？如是，世尊，如来有佛眼。

xū pú tí yú yì yún hé rú héng hé
须菩提，于意云何？如恒河

zhōngsuǒyǒushā fó shuōshì shāfǒu rú shì
中所有沙，佛说是沙不？如是，

shì zūn rú lái shuōshì shā xū pú tí yú
世尊，如来说是沙。须菩提，于

yì yún hé   rú yì héng hé zhōngsuǒyǒushā
意云何？如一恒河中所有沙，
yǒu rú shì shādēnghéng hé   shì zhūhéng hé suǒ
有如是沙等恒河，是诸恒河所
yǒushā shù fó shì jiè   rú shì   nìngwéiduō
有沙数佛世界，如是，宁为多
fǒu
不？

shènduō   shì zūn   fó gào xū pú tí
甚多，世尊。佛告须菩提，
ěr suǒguó dù zhōngsuǒyǒuzhòngshēng   ruògān
尔所国土中所有众生，若干
zhǒngxīn   rú lái xī zhī   hé yǐ gù   rú lái
种心，如来悉知。何以故？如来
shuōzhūxīn jiē wéi fēi xīn   shì míngwéixīn   suǒ
说诸心皆为非心，是名为心。所
yǐ zhě hé   xū pú tí   guò qù xīn bù kě dé
以者何？须菩提。过去心不可得，

xiànzài xīn bù kě dé wèi lái xīn bù kě dé

现在心不可得，未来心不可得。

xū pú tí yú yì yún hé ruò yǒu rén

须菩提，于意云何？若有人

mǎn sān qiān dà qiān shì jiè qī bǎo yǐ yòng bù

满三千大千世界七宝，以用布

shī shì rén yǐ shì yīnyuán dé fú duō fǒu

施，是人以是因缘，得福多不？

rú shì shì zūn cǐ rén yǐ shì yīnyuán dé

如是，世尊，此人以是因缘，得

fú shènduō

福甚多。

xū pú tí ruò fú dé yǒu shí rú lái bù

须菩提，若福德有实，如来不

shuō dé fú dé duō yǐ fú dé wú gù rú lái

说得福德多。以福德无故，如来

shuō dé fú dé duō

说得福德多。

xū pú tí yú yì yún hé fó kě yǐ

须菩提，于意云何？佛可以

jù zú sè shēnxiànfǒu fú yě shì zūn rú
具足色身见不？不也，世尊！如

lái bù yīng yǐ jù zú sè shēn xiàn hé yǐ
来不应以具足色身见。何以

gù rú lái shuō jù zú sè shēn jí fēi jù zú
故？如来说具足色身，即非具足

sè shēn shì míng jù zú sè shēn xū pú tí
色身，是名具足色身。须菩提。

yú yì yún hé

于意云何？

rú lái kě yǐ jù zú zhūxiàngxiànfǒu

如来可以具足诸相见不？

fú yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú zhū
不也，世尊，如来不应以具足诸

xiàngxiàn hé yǐ gù rú lái shuō zhū xiàng
相见。何以故？如来说诸相

jù zú jí fēi jù zú shì míng zhū xiàng jù
具足，即非具足，是名诸相具
zú
足。

xū pú tí rǔ wù wèi rú lái zuò shì
须菩提，汝勿谓如来作是
niàn wǒ dāng yǒu suǒ shuō fǎ mò zuò shì niàn
念，我当有所说法。莫作是念，
hé yǐ gù ruò rén yán rú lái yǒu suǒ shuō fǎ
何以故？若人言如来有所说法，
jí wéi bàng fó bù néng jiě wǒ suǒ shuō gù xū
即为谤佛，不能解我所说故。须
pú tí shuō fǎ zhě wú fǎ kě shuō shì míng
菩提，说法者无法可说，是名
shuō fǎ
说法。

ěr shí huì mìng xū pú tí bó fó yán
尔时，慧命须菩提白佛言：

shì zūn pō yǒuzhòngshēng yú wèi lái shì
世尊，颇有众生，于未来世，
wénshuōshì fǎ shēngxìnxīnfǒu fó yán xū
闻说是法，生信心不？佛言：须
pú tí bǐ fēi zhòngshēng fēi bú zhòngshēng
菩提，彼非众生，非不众生。
hé yǐ gù xū pú tí zhòngshēngzhòngshēng
何以故？须菩提，众生众生
zhě rú lái shuō fēi zhòngshēng shì míngzhòng
者，如来说非众生，是名众
shēng
生。

xū pú tí bó fó yán shì zūn fó dé ā
须菩提白佛言：世尊，佛得阿
nòuduō luó sān miǎo sān pú tí wéi wú suǒ dé
耨多罗三藐三菩提，为无所得
yé fó yán rú shì rú shì xū pú tí
耶？佛言：如是！如是！须菩提，

wǒ yú ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí nǎizhì
我于阿耨多罗三藐三菩提，乃至
wú yǒushǎo fǎ kě dé shì míng ā nòuduōluó
无有少法可得，是名阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí
三藐三菩提。

fù cì xū pú tí shì fǎ píngděng
复次，须菩提，是法平等，
wú yǒugāo xià shì míng ā nòuduōluó sānmiǎo
无有高下，是名阿耨多罗三藐
sān pú tí yǐ wú wǒ wú rén wú zhòng
三菩提。以无我、无人、无众
shēng wúshòuzhě xiū yí qièshàn fǎ jí dé
生、无寿者，修一切善法，即得
ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xū pú tí
阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，
suǒyánshàn fǎ zhě rú lái shuō jí fēi shàn fǎ
所言善法者，如来说即非善法，

shì mí ngshàn fǎ

是名善法。

xū pú tí ruò sān qiān dà qiān shì jiè
须菩提，若三千大千世界

zhōng suǒ yǒuzhū xū mí shānwáng rú shì děng

中所有诸须弥山王，如是等

qī bǎo jù yǒurén chí yòng bù shī ruò rén yǐ
七宝聚，有人持用布施，若人以

cǐ bō rě bō luó mì jīng nǎi zhì sì jù jì děng
此般若波罗蜜经乃至四句偈等，

shòuchí dú sòng wèi tā rén shuō yú qián fú
受持读诵，为他人说，于前福

dé bǎi fèn bù jí yī bǎi qiān wàn yì fèn
德，百分不及一，百千万亿分，

nǎi zhì suànshù pì yù suǒ bù néng jí

乃至算数譬喻所不能及。

xū pú tí yú yì yún hé rǔ děng wù
须菩提，于意云何？汝等勿

wèi rú lái zuò shì niàn wǒ dāng dù zhòngshēng
谓如来作是念，我当度众生。

xū pú tí mò zuò shì niàn hé yǐ gù shí
须菩提，莫作是念。何以故？实

wú yǒuzhòngshēng rú lái dù zhě ruò yǒuzhòng
无有众生如来度者。若有众

shēng rú lái dù zhě rú lái jí yǒu wǒ rén
生如来度者，如来即有我、人、

zhòngshēng shòuzhě

众生、寿者。

xū pú tí rú lái shuō yǒu wǒ zhě jí
须菩提，如来说有我者，即

fēi yǒu wǒ ér fán fū zhī rén yǐ wéi yǒu wǒ xū
非有我。而凡夫之人以为有我，须

pú tí fán fū zhě rú lái shuō jí fēi fán fū
菩提，凡夫者，如来说即非凡夫，

shì míng fán fū

是名凡夫。

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sān
须菩提，于意云何？可以三

shí èr xiàngguān rú lái fǒu xū pú tí yán
十二相观如来不？须菩提言：

rú shì rú shì yǐ sānshí èr xiàngguān rú
如是，如是。以三十二相观如

lái fó yán xū pú tí ruò yǐ sānshí èr
来。佛言：须菩提，若以三十二

xiàngguān rú lái zhě zhuǎn lún shèng wáng jí
相观如来者，转轮圣王即

shì rú lái xū pú tí bó fó yán shì zūn rú
是如来。须菩提白佛言：世尊，如

wǒ jiě fó suǒ shuō yì bù yīng yǐ sānshí èr
我解佛所说义，不应以三十二

xiàngguān rú lái ěr shí shì zūn ér shuō jì
相观如来。尔时，世尊而说偈

yán ruò yǐ sè jiàn wǒ yǐ yīnshēng qiú wǒ
言：若以色见我，以音声求我，

shì rén xíng xié dào   bù néng xiàn rú lái
是人行邪道，不能见如来。

xū pú tí   rǔ ruò zuò shì niàn   rú lái
须菩提，汝若作是念，如来
bù yǐ jù zú xiàng gù   dé ā nòuduō luó sān
不以具足相故，得阿耨多罗三
miǎosān pú tí   xū pú tí   mò zuò shì niàn
藐三菩提。须菩提，莫作是念，
rú lái bù yǐ jù zú xiàng gù   dé ā nòuduō
如来不以具足相故，得阿耨多
luó sān miǎosān pú tí   xū pú tí   rǔ ruò zuò
罗三藐三菩提。须菩提，汝若作
shì niàn   fā ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn
是念，发阿耨多罗三藐三菩提心
zhě   shuō zhū fǎ duàn miè   mò zuò shì niàn   hé
者，说诸法断灭，莫作是念。何
yǐ gù   fā ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí
以故？发阿耨多罗三藐三菩提

xīnzhě yú fǎ bù shuōduànmièxiàng

心者，于法不说断灭相。

xū pú tí ruò pú sà yǐ mǎnhéng hé shā
须菩提，若菩萨以满恒河沙

děngshì jiè qī bǎo chí yòng bù shī ruò fù yǒu
等世界七宝，持用布施。若复有

rén zhī yī qiè fǎ wú wǒ dé chéng yú rěn
人，知一切法无我，得成于忍。

cǐ pú sà shèngqián pú sà suǒ dé gōng dé hé
此菩萨胜前菩萨所得功德。何

yǐ gù xū pú tí yǐ zhū pú sà bú shòu fú
以故？须菩提，以诸菩萨不受福

dé gù

德故。

xū pú tí bó fó yán shì zūn yún hé pú
须菩提白佛言：世尊，云何菩

sà bú shòu fú dé xū pú tí pú sà suǒ zuò
萨不受福德？须菩提，菩萨所作

fú dé   bù yīng tān zhù   shì gù shuō bú shòu fú
福德，不应贪着。是故说不受福
dé
德。

xū pú tí   ruò yǒu rén yán   rú lái ruò lái
须菩提，若有人言，如来若来
ruò qù   ruò zuò ruò wò   shì rén bù jiě wǒ suǒ
若去、若坐若卧，是人解我所
shuō yì   hé yǐ gù   rú lái zhě   wú suǒ cóng
说义。何以故？如来者，无所从
lái   yì wú suǒ qù   gù míng rú lái
来，亦无所去，故名如来。

xū pú tí   ruò shàn nán zǐ   shàn nǚ rén
须菩提，若善男子、善女人，
yǐ sān qiān dà qiān shì jiè suì wéi wēi chén   yú
以三千大千世界碎为微尘，于
yì yún hé   shì wēi chén zhòng   nìng wéi duō
意云何？是微尘众，宁为多

fǒu xū pú tí yán shènduō shì zūn hé
不？须菩提言：甚多，世尊。何
yǐ gù ruò shì wēichénzhòng shí yǒuzhě fó
以故？若是微尘众实有者，佛
jí bù shuō shì wēichénzhòng suǒ yǐ zhě hé
即不说是微尘众。所以者何？

fó shuō wēichénzhòng jí fēi wēichén
佛说微尘众，即非微尘
zhòng shì míng wēichénzhòng shì zūn rú lái
众，是名微尘众。世尊，如来
suǒ shuō sānqiān dà qiānshì jiè jí fēi shì jiè
所说三千大千世界，即非世界，
shì míng shì jiè hé yǐ gù ruò shì jiè shí yǒu
是名世界。何以故？若世界实有
zhě jí shì yì hé xiàng rú lái shuō yì hé
者，即是一合相。如来说一合
xiàng jí fēi yì hé xiàng shì míng yì hé
相，即非一合相，是名一合

xiàng

相。

xū pú tí yì hé xiàngzhě jí shì bù
须菩提，一合相者，即是不

kě shuō dàn fán fū zhī rén tān zhù qí shì
可说。但凡夫之人，贪着其事。

xū pú tí ruò rén yán fó shuō wǒ jiàn
须菩提，若人言，佛说我见、

rén jiàn zhòng shēng jiàn shòu zhě jiàn xū pú
人见、众生见、寿者见。须菩

tí yú yì yún hé shì rén jiě wǒ suǒ shuō yì
提，于意云何？是人解我所说义

fǒu fú yě shì zūn shì rén bù jiě rú lái suǒ
不？不也，世尊。是人不解如来所

shuō yì hé yǐ gù
说义。何以故？

shì zūn shuō wǒ jiàn rén jiàn zhòng shēng
世尊说我见、人见、众生

jiàn shòuzhějiàn jí fēi wǒjiàn rénjiàn
见、寿者见，即非我见、人见、
zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn shì míng wǒjiàn
众生见、寿者见，是名我见、
rénjiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn
人见、众生见、寿者见。

xū pú tí fā ā nòuduō luó sānmiǎosān
须菩提，发阿耨多罗三藐三
pú tí xīnzhě yú yí qiè fǎ yīng rú shì zhī
菩提心者，于一切法，应如是知，
rú shì jiàn rú shì xìnxiè bù shēng fǎ xiàng
如是见，如是信解，不生法相。
xū pú tí suǒyán fǎ xiàngzhě rú lái shuō jí
须菩提，所言法相者，如来说即
fēi fǎ xiàng shì míng fǎ xiàng
非法相，是名法相。

xū pú tí ruòyǒurén yǐ mǎn wú liàng ā
须菩提，若有人以满无量阿

sēng qí shì jiè qī bǎo chí yòng bù shī ruò yǒu
僧祇世界七宝，持用布施。若有
shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā pú tí xīn zhě
善男子、善女人，发菩提心者，
chí yú cǐ jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí
持于此经，乃至四句偈等，受持
dú sòng wèi rén yǎn shuō qí fú shèng bǐ yún
读诵，为人演说，其福胜彼。云
hé wèi rén yǎn shuō bù qǔ yú xiàng rú rú
何为人演说？不取于相，如如
bú dòng hé yǐ gù
不动。何以故？

yí qiè yǒu wéi fǎ rú mèng huàn pào yǐng
一切有为法，如梦幻泡影，
rú lù yì rú diàn yīng zuò rú shì guān
如露亦如电，应作如是观。

fó shuō shì jīng yǐ zhǎng lǎo xū pú tí jí zhū
佛说是经已，长老须菩提及诸

bì qiū   bì qiū ní   yōu pó sè   yōu pó yí
比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，
yí qièshìjiāntiān   rén   ā xiū luó   wén fó
一切世间天、人、阿修罗，闻佛
suǒshuō   jiē dà huān xǐ   xìnshòufèngxíng
所说，皆大欢喜，信受奉行。

bǔ quē zhēn yán

补阙真言

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē
南无喝啰怛那 多啰夜耶

qiè là qiè là jù zhù jù zhù mó là mó là
佉啰佉啰 俱住俱住 摩啰摩啰

hǔ là hōng hè hè sū dá nuó hōng pō
虎啰 吽 贺贺苏怛那 吽 泼

mǒ nú suō pó hē
抹拏 娑婆诃（三遍）

补阙圆满真言（七遍）

唵 呼嚧 呼嚧 社曳 穆契
娑诃

普回向真言

唵。莎摩啰。莎摩啰。弥摩
曩。萨婆诃。摩诃斫迦啰。缚
吽。 (ōng, suō mó là, suō mó
là, mǐ mó nǎng, sà pó hē。 mó
hē zhuó jiā luó wá hōng。)

jīngāngzàn

金剛贊

duàn yí shēngxìn jué xiàngchāozōng
断疑生信，绝相超宗，

dùnwàng rén fǎ jiě zhēnkōng
顿忘人法解真空，

bō rě wèichóngchóng
般若味重重，

sì jù róngtōng fú dé tàn wú qióng
四句融通，福德叹无穷。

ná mó qí yuánhuì shàng fó pú sà
南无祇园会上佛菩萨（三称）

hu í xi à ng j ì

回 向 偈

发大菩提心，地狱放光明。
人天得解脱，三界复清静。
我及诸众生，罪障悉消除。
安隐得如意，身心无挂碍。
愿以此功德，普及于一切。
我等与众生，皆共成佛道。

